

traktater m.v., som Danmark havde undertegnet, men endnu ikke ratificeret, samt over traktater, som Danmark havde ratificeret, men som endnu ikke var trådt i kraft, fordi det nødvendige antal stater ikke havde deponeret deres ratifikations- eller tiltrædelsesinstrumenter.

Endelig finder udvalget, at regeringen bør informere vedkommende fagudvalg, inden Danmark deltager i vedtagelse og undertegnelse af en traktat.

Statsministeren har i tilknytning til samrådet oplyst, at han vil overveje disse forslag nærmere i lyset af de fremkomne bemærkninger og synspunkter.

3. Offentlighedens inddragelse i lovgivningsarbejdet

a. Åbne udvalgmøder

Som nævnt ovenfor forudsætter god lovkvalitet bl.a., at berørte enkeltpersoner og grupper har mulighed for at følge lovgivningsprocessen og komme med indvendinger m.v. og dermed påvirke resultatet.

Allerede i forbindelse med ændringen af forretningsordenen i 1997 drøftede udvalget, om der skulle åbnes mulighed for, at udvalgenes møder eller dele af disse kunne være åbne for offentligheden. Europaudvalget har i sin beretning nr. 2 af 19. februar 1999 foreslået Udvalget for Forretningsordenen at gennemføre en ændring af Folketingets forretningsorden, der gør det muligt at holde åbne Europaudvalgmøder.

I bilag 1 gengives Europaudvalgets overvejelser om tilrettelæggelsen af åbne Europaudvalgmøder.

Efter udvalgets opfattelse har offentligheden allerede efter Folketingets regler om dokumentoffentlighed i vid udstrækning mulighed for at få oplysninger om udvalgenes arbejde.

Meget væsentlige elementer i udvalgsarbejdet i forbindelse med behandling af lovforslag er de skriftlige spørgsmål fra udvalget og skriftlige svar fra ministeren samt de skriftlige henvendelser fra interesseorganisationer m.fl. Dette skriftlige materiale er som altovervejende hovedregel tilgængeligt for offentligheden dagen efter omdeling til udvalget. Der kan abonneres på udvalgenes bilag, eller man kan bestille bilag gennem Folketingets lovbutik. Ministerierne skal desuden sende svar m.v. til udvalgene i elektronisk form, så de kan offentliggøres på Folketingets hjemmeside. I afsnit 3 c og d er Folketingets hjemmeside omtalt nærmere.

Med virkning fra begyndelsen af folketingsåret er der truffet beslutning om, at foreløbige ændringsforslag og udkast til betænkninger m.v. skal være offentligt tilgængelige for herved at give lovgivningens brugere en væsentlig styrket mulighed for at opnå indflydelse under behandlingen af lovforslag i Folketinget.

Endvidere har udvalgene efter de gældende regler mulighed for at afholde åbne høringer og åbne temamøder. Reglerne herfor er så fleksible, at det giver udvalgene mulighed for at inddrage offentligheden på forskellig vis, f.eks. i forbindelse med behandling af lov- og beslutningsforslag.

Der er i udvalget forskellige opfattelser af, om det er hensigtsmæssigt at give mulighed for åbne udvalgmøder, og hvilke konsekvenser åbne udvalgmøder vil få.

På den ene side er det blevet anført, at åbne udvalgmøder vil kunne få den virkning, at politiske forhandlinger, i endnu videre omfang end det er tilfældet i dag, vil foregå uden for udvalgmøderne, og at f.eks. de oplysninger, der gives under samråd, vil kunne få en meget formel karakter. På den anden side fremføres det, at åbne udvalgmøder kan skærpe interessen for udvalgsarbejdet og være med til at intensivere den politiske debat både i udvalgene og i offentligheden. Dertil kommer, at åbenhed om beslutningsprocessen er et vigtigt principielt element i den demokratiske proces.

Udvalget har imidlertid lagt stor vægt på at fremsætte et forslag, som hele udvalget kunne stå bag, og foreslår på den baggrund, at der gives udvalgene mulighed for at beslutte, at et udvalgmøde eller dele af dette afholdes for åbne døre. Med dette forslag er udgangspunktet fortsat, at udvalgenes møder holdes for lukkede døre, og at der ikke må refereres fra forhandlingerne i lukkede møder.

Udvalget har imidlertid lagt stor vægt på at fremsætte et forslag, som hele udvalget kunne stå bag, og foreslår på den baggrund, at der gives udvalgene mulighed for at beslutte, at et udvalgmøde eller dele af dette afholdes for åbne døre. Med dette forslag er udgangspunktet fortsat, at udvalgenes møder holdes for lukkede døre, og at der ikke må refereres fra forhandlingerne i lukkede møder.

Forslaget giver hvert udvalg mulighed for en gradvis udvikling tilpasset det enkelte udvalgs behov.

Der er endvidere enighed om, at ordningen skal evalueres, når den har fungeret et år.

I forbindelse med overvejelserne om muligheden for at holde udvalgmøder for åbne døre har udvalget drøftet, om der skulle fastsættes særlige procedureregler for sådanne møder, f.eks. om ordret referat eller arkivering af digitale lydopta-